

Franska presidentvalet 2012

Här följer 2 artiklar om det franska presidentvalet som hålls i vår. Artiklarna handlar om de olika vänsteralternativen och i synnerhet *Front de Gauche* (Vänsterfronten) – där kommunistpartiet och ett antal mindre vänstergrupper ingår – som denna gång framstår som det starkaste alternativet till vänster om socialistpartiet (de senaste opinionsundersökningarna ger fronten c:a 11% av rösterna). Artiklarna är från 2 ansedda franska tidningar/nyhetssajter och har översatts till svenska av Björn-Erik Rosin.

Innehåll

<i>Front de Gauche</i> har redan läget efter presidentvalet i tankarna	1
Det bedrägliga skenet bakom uppgången för Mélenchon	5

***Front de Gauche* har redan läget efter presidentvalet i tankarna**

Lénaïg Brédoux, Stéphane Alliès
Mediapart

Det är en lyx som inte alla kan unna sig: att börja tänka på vad som kommer efter presidentvalet när framgångarna under valkampanjens första månader slätar över meningsskiljaktigheter och ökar lystnaden. Sedan Jean-Luc Mélenchon tycks ha installerat sig på siffror över 10 procent i opinionsmätningarna siktar han på en ny styrkedemonstration på söndag vid det stora möte som äger rum vid Place de la Bastille i Paris. [artikeln skrevs före den stora manifestationen, ö.a]

De gamla meningsskiljaktigheterna mellan tidigare socialister och kommunister som dominerat alltsedan den första prövningen vid Europavalet 2009 verkar nu avlägsna. ”*Om det tidigare gick att säga att Front de Gauche var något som ledde till gnissel inom kommunistpartiet är det idag något som enar*”, säger François Delapierre, ansvarig för valkampanjen och Mélenchons närmaste medarbetare. ”*Ingen talar nu om att ’det är kommunistpartiet som står för väljarna’.* Det finns en uppslutning som aldrig tidigare. Till och med socialisterna talar om att de behöver ett bra valresultat för *Front de Gauche*. Så att blickarna den 22 april [då första omgången av presidentvalet hålls] ska vändas vänsterut och inte mot någon politisk uppgörelse med *Modem* [mittenparti] ...”, säger en belåten Olivier Dartigolles, ansvarig inom kommunistpartiet för presidentvalet.

”Som Oskar Lafontaine [grundare av *Die Linke* i Tyskland] alltid framhållit för oss så gör valframgångar det möjligt att hitta ett gemensamt politiskt språk”, säger Alexis Corbière, en av Mélenchons medarbetare. ”Mer än organisatoriska detaljer eller ledarfrågor är det den politiska dynamiken som fått överhand. Vi håller inte längre på med våra meningsskiljaktigheter och oavsett vilka vi är och vad vi har för bakgrund säger vi samma saker på mötena. Det finns fortfarande nyanskillnader mellan oss men det är ingenting som liknar de stora ideologiska klyftorna mellan en Valls och en Montebourg inom socialistpartiet [Manuel Valls och Arnaud Montebourg är företrädare för högern respektive vänsterflygeln inom socialistpartiet] ...”, säger Clémentine Autain.

I händelse av seger för François Hollande tror ledningen för *Front de Gauche* att vägen ligger öppen för dem. ”Om han inte lyckas övertyga City eller Merkel kommer det att leda till en farlig situation. Man vet inte vad som kan hända då. I Grekland har man utsatts för nio åtstramningsplaner, bl a på grund av den enorma splittringen inom vänstern. I Frankrike är vi redo. Vi är enade och ligger bra till i opinionsmätningarna. Vi kan bli ett trovärdigt vänster-

alternativ till åtstramningar och Front National kommer inte att kunna agera helt på egen hand”, säger François Delapierre.

Men om *Front de Gauche* ska etablera sig varaktigt i det politiska landskapet måste man klara av en rad blindskär. Och ju närmare första omgången av presidentvalet kommer desto mer närmar sig den oundvikliga frågan om regeringssamarbete med ett dominerande socialistparti, som redan slutit ett avtal med de gröna och med Jean-Pierre Chevènements MRC. [Chevènement är den klassiske vänstermannen i utkanterna av socialistpartiet]

Sätta sig i regeringen eller inte?

Det är den kvistiga frågan för *Front de Gauche*. Ännu för ett halvår sedan var den tabu på grund av att förhållandet till socialistpartiet kunde skapa oenighet. I dag närmar man sig den med större lugn. I klartext: det tycks råda konsensus, även bland kommunisterna, om att vägra sätta sig i en regering under François Hollande. Om detta visar sig stämma innebär det något helt nytt för kommunistpartiet, som alltsedan François Mitterrands seger 1981 alltid accepterat ministerportföljer.

”Vi ställer inte upp på en politik som inte skaffar sig medel för en brytning med det som gällt tidigare”, säger kommunistpartiets språkrör Olivier Dartigolles. Han ser tre oöverstigliga hinder för något regeringssamarbete: ”Den sjätte republiken [att förändra de Gaulles gamla konstitution], fördelningen av rikedomarna, Europafrågan” och tillägger så: ”Inom partiet är vi på det klara med att vi inte kommer att sätta oss i en regering som skulle bli en ’Papandreou light’.”

De kommunister vi talat med tror att en medlemsomröstning skulle sluta med en klar seger för dem som vill stå utanför en regering. ”Bara kadrer på mellannivå och en del politiskt valda på lokal nivå är för”, säger en av medlem av partiledningen. Plus anhängarna till förre partiledaren Robert Hue, som sluter upp bakom Hollande redan i första valomgången.

Ian Brossat ingår i ledningen för valkampanjen och är politiskt förtroendevald för kommunisterna i Paris. ”Med rådande styrkeförhållanden vore det otänkbart att sätta sig i regeringen. Traumat efter den senaste regeringssamverkan [under Lionel Jospin] sitter fortfarande djupt. Vi kommer att tillfråga medlemmarna men det är inget snack om saken: kommunisterna skulle inte gå med annat än om det handlade om en verklig förändring av samhället. De vill inte utgöra någon blomsterutsmäckning åt någon regering”, säger han.

Kommunistpartiets nationelle sekreterare Pierre Laurent är mer försiktig och vägrar ta ställning i nuläget. Men vad som är säkert är att också han avsevärt ändrat tonläge jämfört med för några månader sedan då han inte ville svara på frågan. ”De politiska majoriteterna uppstår i samband med parlamentsvalet [som följer en månad efter presidentvalet]. Det är då vi kommer att ta ställning till frågan, inte tidigare. Precis som 1981”, säger den tidigare chefredaktören för *L'Humanité*. Då inväntade kommunistpartiet resultatet av parlamentsvalet innan man bestämde sig för att gå med i den regering som leddes av Pierre Mauroy. En medarbetare till Pierre Laurent dechiffrerar hans uttalande. ”Han kan inte säga ’nej’ nu på grund av att han inte har lust, och med all rätt, att utgå från de rådande styrkeförhållandena och för att han tror att vi kan gå framåt än mer.”

De andra delarna av *Front de Gauche* är än mer bestämda: varken *Parti de Gauche* [Mélénchons parti], *Gauche Unitaire* [en liten grupp som tillhörde LCR] eller Clémentine Autains grupp vill gå med i någon regering under Hollande. Alain Faradji från *Gauche Unitaire* säger: ”Om det var svårt 1981 att låta bli att sätta sig i regeringen eller om en rad av regeringen Jospins åtgärder gjorde den mer vänster än socialdemokratisk är läget mindre oklart idag. Tyngdpunkten i den grupp François Hollande omger sig med ligger så långt från

övriga vänstern att det idag vore omöjligt att sätta sig i hans regering.” Mélenchon har också vid upprepade tillfällen sagt att han inte kan acceptera någon ministerpost.

”För kommunisterna handlar det om en kultur. Att gå till val utan att vilja regera är för dem lika med vänsterism. Men med Jean-Luc är det annorlunda. Han har redan varit minister, alltså handlar det inte om vänsterism. Och kommunisterna har smärtsamma minnen från vänsterunionen”, säger François Delapierre. ”Går de med i en regering blir de isolerade. Och nu vet de att de kommer att vinna en del ekonomiskt på parlamentsvalet och få nya medlemmar. Och sen är det kommunalval om två år, de är inga idioter utan inser förstås att de har strategiskt intresse av att bygga ett alternativ till socialistpartiet”, säger en annan anhängare till Mélenchon.

Alexis Corbière, som står nära Mélenchon, är inte orolig: ”Tanken på att spilla ut tre år av enhet och dynamik på ett ovisst regeringsäventyr får dem att tänka efter. Att CGT engagerat sig så starkt i vår kampanj är talande”, säger han. En icke kommunistisk kader inom Front de Gauche säger också: ”Något som inte går att ta miste på är att det inte finns någon arbetsgrupp mellan socialistpartiet och kommunistpartiet för att förbereda ett eventuellt regeringssamarbete ...”. Återstår så farhågorna, och de är reella, för att enskilda kommunister ska vara frestade av ett regeringsäventyr. ”Vi ser oss omkring, vi funderar, för att försöka spana in de som eventuellt ... För ögonblicket ser vi inte någon som skulle kunna bryta”, medger en kader inom Front de Gauche.

En ny politisk kraft på väg?

Men om *Front de Gauche* utan problem lyckas klara av det hinder förhållandet till socialistpartiet utgör måste man också trygga sin egen framtid. Sedan bildandet 2009 slits man internt mellan två avgörande val: att stå kvar som en kartell av olika organisationer eller sikta på att bilda ett nytt parti. Där återfinns samma motsättningar mellan å ena sidan kommunisterna, som är motståndare till att se sig upplösas i ett större kollektiv, och de övriga, som är mer blygsamma och sprungna ur brytningar med andra strömningar (socialistpartiet eller yttersta vänstern).

”Nu handlar det inte längre om att diskutera uppbygge utan att kunna etablera sig”, säger Eric Coquerel, ansvarig för enhetsarbetet inom Parti de Gauche. ”I tre års tid, varje gång det varit val, står det och stampar och var och en drar sig tillbaka in i sitt hörn. I fortsättningen måste vi komma ifrån att bara koncentrera oss på olika val.” Coquerel, som kommer från gruppen kring Jean-Pierre Chevènement, säger: ”Tack vare den pågående valkampanjen har vi en verklig jordmån att utgå från när vi tänker oss vad Front de Gauche kan bli.”

”Numera är det inga diskussioner om att det ska vara Front de Gauches emblem på flygbladen. För inte så länge sedan förekom diskussioner om storleken på varje organisations emblem!”, säger François Delapierre belåtet.

Tanken på ”en mer federativ, mer integrerad, Front de Gauche”, för att tala med Coquerel, har börjat diskuteras. Men det är kommunisterna som sitter på nyckeln till en sådan förändring. ”Vi har alltid varit för att skapa en ny politisk kraft, men kommunistpartiet är mot. Uppgiften är att ta sig ur organisationskartellen. Till exempel genom att fortsätta med medborgarförsamlingarna, som i huvudsak är möten mellan medlemmarna från varje parti men dit även icke medlemmar får komma”, säger Clémentine Autain. Men det måste ske genom att hitta nya former om man inte vill ”hamna på efterkälken som Die Linke”, säger hon. Coquerel för sin del talar om Pepe Mujica, den tidigare gerillaledaren som blev president, och exemplet med *Frente Amplio* i Uruguay. En rörelse som samlar partier, fackföreningar, föreningsliv, intellektuella tidskrifter men även vanliga medborgare.

Om inte frågan om att upplösa partiet i ett nytt och större står på dagordningen för kommunistpartiets del är man där medveten om ”*sitt oerhörda ansvar*”, som Olivier Dartigolles uttrycker det. ”*Vi lägger fram ett strategiskt förslag för nästa etapp för att visa att det ännu går att utvecklas i än större skala*”, säger han. Men det är inte tal om någon ”*ny struktur*”. Han vill hellre tala om ”*en ny strategisk etapp*”.

”Vi måste hitta medel för att knyta till oss dem som närmar sig oss utan att bli medlemmar”, anser Ian Brossat, ansvarig för säkerhetsfrågor inom kommunistpartiet. ”Under den pågående valkampanjen har kommunisterna höjt på huvudena. Till och med de som var emot Mélenchons kandidatur har fått ge med sig inför hans sätt att sköta kampanjen. I Paris fick kommunistpartiet en ny medlem om dagen i januari. Vi går framåt och det har fått kommunisterna att tänka efter.”

Tanken på att samla styrkorna tilltalar Mélenchons anhängare, som till en början retade sig på kommunistpartiets motvilja mot att gå vidare. ”*När allt kommer omkring gör kartellformeln det möjligt att fullfölja äventyret ... Och det är inte så dåligt*”, medger Delapierre med ett leende. ”*Att arbeta fram ett program i ett stort parti med olika tendenser hade varit mycket mer komplicerat.*”

”Den nuvarande formen gör det möjligt för oss att fortsätta öppningen mot socialister som skulle vilja gå med oss och även mot NPA”, instämmer Alexis Corbière. ”Även om vi inte ändrat oss när det gäller vikten av en ny enad politisk kraft så går den mellanposition Front de Gauche utgör an också för oss.”

Diskussioner med NPA och vänstern inom de gröna

Man håller också på att titta på hur man ska kunna ta emot nya medlemmar, eller sådan som redan tillhör andra partier. Kommunistpartiet är förvisso det som har den bästa förankringen och flest medlemmar, men de övriga grupper som ingår i *Front de Gauche* (idag sex organisationer) arbetar på att omgruppera sig internt i syfte att få större tyngd gentemot kommunisterna.

Två hypoteser håller på att studeras. Den första går ut på ”*ett nytt Parti de Gauche*”, dit exempelvis medlemmar av *Gauche Anticapitaliste* (den tidigare majoriteten inom NPA men som motsatt sig Philippe Poutous kandidatur). ”*Parti de Gauche har möjligheter att utvecklas, vi får ett par hundra nya medlemmar i veckan sedan årsskiftet*”, uppger Eric Coquerel. ”*Om någon större politisk strömning skulle vilja ansluta sig kan vi hitta lösningar precis som vi gjorde för att ta emot Martine Billard och hennes grupp (tidigare medlemmar av de gröna och ett tag en vänstergrupp inom det partiet) i juli 2009. Parti de Gauche har alltid varit tänkt som en smältdegel och ett aktionsparti med smidig struktur.*”

Den andra hypotesen, som har stöd av kommunistpartiet där man inte ser med någon större entusiasm på att få att göra med ett starkare *Parti de Gauche*, skulle bestå i skapande av en tredje pol inom *Front de Gauche*, med Clémentine Autains *La Fase*, förnyarna bland kommunisterna och *Les Alternatifs* (arvtagare till vänstersocialistiska PSU), dit också *Gauche Anticapitaliste* från NPA skulle kunna ansluta sig. Diskussioner pågår också just nu med antiglobaliseringsaktivisten Christophe Aguiton, den protestantiske prästen och miljöaktivisten Stéphane Lavignotte och medlemmar av vänsterflygeln inom *EELV* (Europé Ecologie-Les Verts – det gröna partiet).

Men en tredje pol av karaktären ”ekologisk-vänster-antiglobalisering” är något man rynkar på näsan inför inom Parti de Gauche. ”Jag har svårt att tro på någon tredje väg där den gemensamma ideologiska nämnaren skulle vara att varken tillhöra kommunistpartiet eller Parti de Gauche”, säger Eric Coquerel.

Men *Front de Gauche* är inte framme där än. Dessförinnan måste man klara av den prövning presidentvalet utgör och opinionsmätningar är inte samma som valresultat. Därefter måste man visa att man är något mer än ett effektivt valmaskineri som får kraften från en duktig folktribun. Och att man kan mäta sig politiskt med en François Hollande som flyr undan alla ideologiska konfrontationer av vänsterkaraktär.

Det bedrägliga skenet bakom uppgången för Mélenchon

Philippe Cohen

Marianne

Jean-Luc Mélenchons strategi under presidentvalskampanjen har visat sig lyckosam ... när det gäller att dra till sig sympatisörer från François Hollande men inte lika mycket när det gäller att vinna över folket eller bromsa stödet för Marine Le Pen.

En komplimang från president Sarkozy. En eloge från Bernard Tapie [kontroversiell affärsman, en gång ägare till Adidas och fotbollslaget Olympique Marseille, först vänster men nu bland Sarkozys stödtrupper, ö.a] på tv-nyheterna i söndags ("Han har åtminstone något eget att komma med") ... Eller ytterligare en från Henri Guaino [talskrivare åt Sarkozy] på radiostationen Europe 1: "Jag tycker det är mycket intressant att Mélenchon finns där och håller liv i en del av det politiska spektrumet" eller en helsida i *Le Figaro* [konservativ tidning som är starkt Sarkozyvänlig] med beröm åt Mélenchonanhängarnas styrkedemonstration vid mötet vid Bastiljen i Paris.

Det finns givetvis en del komplimanger från politiker och i medierna som kandidaten för *Front de Gauche* skulle vilja vara utan. Och skulle vara löjeväckande att anklaga Mélenchon för att vara i maskopi med dem när han bara är ett offer för högerns politiska manövrerande. För det första är det bara glädjande att se tiotusentals personer demonstrera mot nyliberalismens missgärningar i ett läge när den växande oberördheten inför hur medelklassen tappar mark socialt har något oroväckande, för att inte säga direkt ångestladdat, över sig. Hur långt ska vi gå i att underkasta hedgefonder, traders, bankirer, teknokrater och anonyma aktieägare som inte ens själva inser att de tjänar ihop till sina pensioner genom att avskeda miljontals arbetare i de utvecklade länderna? Att gatan blandar sig i valkampanjen och att Mélenchon lyckats organisera den största demonstrationen sedan protesterna mot pensionsreformen [hösten 2010] är bara något hedrande för honom.

Men det är inget skäl att inte kunna inse att Mélenchons genombrott i medierna består av två illusioner.

Mélenchon, folkets kandidat?

Den första består i tron på att uppsvinget för Jean-Luc Mélenchon skulle vara ett tecken på att folkliga väljargrupper börjar göra sig hörda. Dessvärre är det inte så. I januari hade Mélenchon enligt opinionsmätningarna bara stöd av 6 procent av arbetarna mot 34 procent för François Hollande och 32 procent för Marine Le Pen. Givetvis gavs arbetarna på Fralib och Lipton [två krisföretag] en framträdande plats under demonstrationen i söndags. Men man bör vara försiktig med att av detta dra slutsatsen att *Front de Gauche* satt ny fart på klasskampen eller att Mélenchons valkampanj gjort att vänstern hittat tillbaka till arbetarväljarna. Enligt den senaste opinionsmätningen går kandidaten för *Front de Gauche* framåt bland dessa väljarna men det stannar vid stöd av 12 procent och bland lägre tjänstemän får han bara 9 procent. François Hollande hamnar på 22 procent medan Marine Le Pen, trots de stora problem hennes valkampanj fått känna av, ligger etta bland dessa befolkningsgrupper med 31 procents stöd.

Mélenchon, ett motgift mot Front National?

Den andra illusionen utgörs av tron på att Mélenchons retorik är verkningsfull mot Front National. Jean-Luc Mélenchon kan förvisso ha gått segrande ur den senaste konfrontationen i tv med Marine Le Pen men hans effektivitet som debattör har inte nödvändigtvis något genomslag i valurnorna. Genom att brännmärka Le Pen-anhängarna på samma sätt som var brukligt på 1980-talet gör Mélenchon sina vänner nöjda men han fångar inte in en enda Le Pen-väljare. När Marine Le Pen tappar anhängare verkar det i första hand mer gynna Nicolas Sarkozy än Mélenchon. När denne går framåt sker det snarare på bekostnad av Hollande än på bekostnad av högern och yttersta högern. När Jean-Luc Mélenchon vinner sex procentenheter bland arbetarna tappar François Hollande 12.

Och trots Mélenchons pedagogiska talanger uppfattas hans program långt ifrån som realistiskt, vilket för övrigt också är fallet med Marine Le Pen. Inte på grund av att alla sorters Apathie och Duhamel [två välkända ”rättänkande” journalister] anser att Frankrikes finansiella läge hindrar all generositet. Utan helt enkelt på grund av att han inte lyckats koppla samman krisen med EU:s politik. Jean-Luc Mélenchon trycker på rätt och rättvisa, tvångsrekvisitioner och förstatliganden när var och en kan se att det är i striden med Merkel och om euron som trycket från globaliseringen kan lättas. Alla inser att en höjning av *Le Smic* [minimilönen] till 1 700 euro i månaden bara skulle leda till att ytterligare tiotusentals jobb går förlorade om man inte inför skyddsåtgärder för fransk industri. (Det är anmärkningsvärt att Mélenchon försvarar euron och vägrade att svara på en inbjudan från Forum démocratique till en debatt om protektionismen. Det är som om denna fråga är besvärande för honom i nuvarande läge).

Men Mélenchons kandidatur ger upphov till drömmar men i första hand om något förgånget. Sociala protester är något formidabelt i böckernas värld men inte en enda arbetare under 30 år, inte en enda ung människa, vet vad det handlar om. Men det var ändå så han avslutade sitt tal i söndags och dessvärre på ett sätt som inte når fram till de unga.